

Onderwerp

Beleidsplan Mantelzorg Oss 2025 - 2030

Datum	15-04-2025	Naam en telefoon	Kim Brobbel 140412
Afdeling	M&M	Portefeuillehouder	Hilde de Wit - van der Zanden

Wat adviseer je te besluiten?

1. *Het beleidsplan 'Mantelzorg Oss 2025-2030', inclusief uitvoeringsagenda door te geleiden naar de gemeenteraad ter vaststelling.*
2. *In te stemmen met de collegereactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein m.b.t. het beleidsplan Mantelzorg Oss 2025 – 2030.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Met dit nieuwe mantelzorgbeleid spelen we in op de behoeften van mantelzorgers en maatschappelijke ontwikkelingen binnen zorg en welzijn. Door deze ontwikkelingen wordt de rol van mantelzorgers steeds belangrijker. De vergrijzing neemt toe, mensen blijven langer thuis wonen, ondersteuningsvragen nemen toe terwijl er personeelstekorten zijn en er minder geld is voor de groeiende zorgvraag. Het beroep op mantelzorgers zal hierdoor toenemen. In 2040 is meer dan 1 op de 3 inwoners van Oss een mantelzorger.

Met dit beleid komt het college tegemoet aan de wens van de raad om te komen tot nieuw mantelzorgbeleid. Het huidige beleid stamt uit 2016. Tijdens de opiniecommissie Sociaal Bestuurlijk van 5 september 2024 zijn richtlijnen meegegeven. Mede daaruit is het beleidsplan Mantelzorg Oss 2025-2030 voortgekomen.

Eind 2024 en begin 2025 zijn er onderzoeken uitgevoerd naar de behoeften van mantelzorgers in Oss. Deze zijn uitgevoerd door de Adviesraad Sociaal Domein, de FNV en ONS welzijn. De onderzoeken vormen de basis voor het nieuwe mantelzorgbeleid.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Het nieuwe mantelzorgbeleid draagt bij aan het behalen van verschillende ambities binnen het sociaal domein zoals beschreven in de Visie Sociale Basis en het Beleidskader Wmo. Denk bijvoorbeeld aan de opgave van substitutie en passende ondersteuning, en het volgens de samenwerkwijze kijken naar de mogelijkheden van het eigen netwerk. Ook past het binnen de ambitie van de gemeente om duidelijke en toegankelijke informatievoorziening te bieden. We streven naar het vergroten van de zelfredzaamheid en het welzijn van mantelzorgers.

Welk resultaat willen we bereiken?

We willen nieuw mantelzorgbeleid laten vaststellen dat aansluit bij de behoeften van mantelzorgers en de uitdagingen binnen het sociaal domein.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Met behulp van nieuw beleid kunnen we mantelzorgers beter ondersteunen.

Het nieuwe beleid richt zich op betere informatievoorziening en beter toegankelijke en passende ondersteuning en het aanpassen van de mantelzorgwaardering. Dit beleid is vormgegeven op basis van de uitkomsten van verschillende lokale onderzoeken zoals 'Mantelzorgers in Oss' van de FNV, 'Behoeftetepeiling mantelzorg Oss' van ONS welzijn en het mantelzorgadvies d.d. 16-12-2024 van de Adviesraad Sociaal Domein. Daarom sluit het aan bij de behoeften van mantelzorgers in Oss. Hierdoor kunnen we mantelzorgers tijdig en beter ondersteunen zodat zij het mantelzorgen langer volhouden. Ook laten we mantelzorgers zien dat we dankbaar zijn voor hun inzet middels de mantelzorgwaardering;

1.2 Mantelzorgbeleid draagt bij aan de doelen van het beleidskader Wmo.

Het mantelzorgbeleid draagt bij aan verschillende doelstellingen uit het beleidskader Wmo Oss 2025-2029. Mantelzorg is een belangrijke vorm van substitutie, en draagt bij aan de toekomstbestendigheid van zorg en ondersteuning. Ook zijn mantelzorgers een belangrijke bouwsteen voor een sterke sociale basis.

1.3 Het huidige mantelzorgbeleid stamt uit 2016 en is niet meer passend voor de vraagstukken van deze tijd.

Het mantelzorgbeleid stamt uit 2016 en is veelal toegerust op de mantelzorgwaardering en ondersteuning zoals die vlak na de decentralisaties gold. Dat beleid sluit niet meer volledig aan bij de vraagstukken van deze tijd waarin schaarste en personeelstekorten ervoor zorgen dat de rol van mantelzorgers steeds belangrijker wordt.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1 Het veranderen van de waardering zal niet iedere mantelzorger prettig vinden.

Een van de doelen is om de mantelzorgwaardering anders in te vullen. Nu zijn lang niet alle mantelzorgers bekend met de waardering of ze doen er geen beroep op omdat het niet passend is. Dit komt ook uit de onderzoeken en het advies van de ASD naar voren. We willen daarom de mantelzorgwaardering anders inrichten zodat meer mantelzorgers er gebruik van kunnen maken. Echter de mantelzorgers die wel bekend zijn met de huidige vorm kunnen dit als een ongewenste verandering ervaren. Deze mantelzorgers zullen we tijdig op de hoogte brengen van de verandering en de alternatieven.

1.2 De druk op mantelzorgers blijft hoog, als gemeente kan je dit niet helemaal oplossen.

Door huidige maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing, langer thuis wonen en personeelstekorten neemt de vraag naar mantelzorgers toe. Als gemeente kunnen we dit niet voorkomen en zijn we deels afhankelijk van mantelzorgers voor het bieden van ondersteuning.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

We willen de beleidsverandering zo budget neutraal mogelijk uitvoeren. Maar om het beleid te laten slagen is een goede informatievoorziening een voorwaarde. Om hier een basis voor te leggen is incidenteel € 20.000 nodig. Het heeft geen invloed op strategische heroriëntatie. We willen deze

incidentele kosten in 2026 betalen uit het huidige beschikbare budget product 215: Wmo Collectieve voorzieningen binnen de afdeling Mens en Maatschappij.

b. Informatiebeveiliging en Privacy

n.v.t.

c. Communicatie

Door middel van effectieve communicatie willen we ervoor zorgen dat mantelzorgers goed geïnformeerd zijn over de beschikbare ondersteuning en diensten. Dit omvat het organiseren van bijeenkomsten, het verstrekken van duidelijke, toegankelijke en tijdige informatie via diverse kanalen zoals flyers, website, nieuwsbrieven en sociale media. In de uitvoeringsagenda wordt dit verder uitgewerkt, met concrete stappen en planning om de communicatie en informatievoorziening te realiseren en te verbeteren. De gemeenteraad zal 2-jaarlijks een Raadsinformatiebrief ontvangen over de voortgang.

d. Uitvoering

Om het beleid uit te voeren moeten een aantal acties verder uitgewerkt worden. Dit zal enige capaciteit vragen van verschillende afdelingen: M&M, Zorg, Vergunningen, P&O. De uitvoering zal echter vooral terecht komen bij maatschappelijke partners zoals Ons Welzijn. De acties zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda.

e. Overlegd met

M&M: Programmamanager Elke Haanraads en diverse beleidsadviseurs Wmo.

Zorg: MT Zorg, Maartje Wijnveld, Ingrid de Haas

Communicatie: Natalie Figueroa, Jelle Gotje, Gwenny Cremers, Marcia v. Ooijen

P&O: Martine van Tuyn, Lenneke Dijkstra

Adviesraad Sociaal Domein

Klankbordgroep mantelzorg

Mantelzorgcollega's binnen de gehele organisatie

ONS welzijn

Bijlagen

- Raadsvoorstel Mantelzorgbeleid
 - Beleidsplan Mantelzorg Oss 2025 -2030
 - Gevraagd advies ASD d.d. 18-04-2025
 - Collegereactie op Advies ASD d.d. 21-04-2025
 - Onderzoek mantelzorg Oss van Ons Welzijn
 - Onderzoek Mantelzorg Oss FNV
 - Advies n.a.v. onderzoek mantelzorg ASD d.d. 16-12-2024
-

Samenvatting

Mantelzorgers gaan een steeds belangrijker rol spelen binnen verschillende maatschappelijke ontwikkelingen. De vergrijzing neemt toe, mensen blijven langer thuis wonen, ondersteuningsvragen nemen toe terwijl er personeelstekorten zijn en er minder geld is voor de groeiende zorgvraag. Er zal daardoor meer beroep worden gedaan op mantelzorgers. De gemeente vindt het belangrijk om mantelzorgers te ondersteunen zodat zij hun mantelzorgtaken kunnen blijven uitvoeren en zich gewaardeerd voelen. Het nieuwe mantelzorgbeleid sluit beter aan bij de behoeften van mantelzorgers en past bij de maatschappelijke uitdagingen van dit moment.